

Bruselj, 21. november 2018
(OR. en)

13876/18

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0112(COD)

MI 794
COMPET 735
DIGIT 216
IND 323
TELECOM 379
PI 153
AUDIO 92
JUSTCIV 263
CODEC 1887

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (1. del)
Prejemnik:	Svet
Št. dok. Kom.:	8413/18 + ADD 1
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev – splošni pristop

I. UVOD

1. Komisija je 26. aprila 2018 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila navedeni predlog uredbe¹. Predlog temelji na členu 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU).

¹ Dok. 8413/18 + ADD 1.

2. Cilj uredbe je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga z določitvijo pravil, s katerimi se poslovnim uporabnikom spletnih posredniških storitev in uporabnikom s poslovnim spletiščem v zvezi s spletnimi iskalniki zagotovijo ustrezna preglednost in učinkovite možnosti pravnih sredstev.
3. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlogu predložil 19. septembra 2018.²
4. Odbor Evropskega parlamenta za notranji trg in varstvo potrošnikov (IMCO) o svojem poročilu še ni glasoval.

II. TRENUTNO STANJE

5. Delovna skupina za konkurenčnost in rast je predlog začela obravnavati 4. maja 2018. Na enajstih uradnih sestankih v času bolgarskega in avstrijskega predsedovanja je delovna skupina razprave posvetila predvsem področju uporabe uredbe, določbam o začasni onemogočitvi in ukinitvi, razvrstitvi rezultatov iskanja, sodnim postopkom v okviru možnosti pravnih sredstev in izvrševanju uredbe.
6. Ocena učinka, priložena temu predlogu, je bila podrobno preučena na dveh sejah delovne skupine, in sicer 23. maja in 11. junija 2018. Med preučevanjem se je izkazalo, da delegacije na splošno podpirajo cilj predloga, pa tudi metode, merila in možnosti, ki jih je opredelila Komisija.
7. Odbor stalnih predstavnikov (Coreper) je na seji 16. novembra 2018 razpravljal o kompromisnem besedilu predsedstva (dok. 13875/1/18 REV 1) in se strinjal, da se priloženo besedilo predloži Svetu za konkurenčnost, da bi ta na seji 29. novembra 2018 sprejel dogovor o splošnem pristopu.

² Dok. TEN/662-EESC-2018.

III. ZAKLJUČEK

8. Svet za konkurenčnost naj da soglasje o besedilu (splošni pristop) in predsedstvo pooblasti za začetek pogajanj o tej zadevi s predstavniki Evropskega parlamenta in Komisije.
-

Predlog

UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spodbujanju pravičnosti prek [...] preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev in uporabnike s poslovnim spletiščem v zvezi s spletnimi iskalniki

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁴,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

³ UL C , , str. .

⁴ UL C , , str. .

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Spletne posredniške storitve so ključno gonilo podjetništva, trgovine in inovacij, ki lahko prispevajo tudi k blaginji potrošnikov in se vedno pogosteje uporabljajo v javnem in zasebnem sektorju. Nudijo dostop do novih trgov in poslovnih priložnosti, ki podjetjem omogočajo, da izkoristijo prednosti notranjega trga. Tudi potrošnikom v Uniji omogočajo, da izkoristijo te prednosti, zlasti s povečanjem ponudbe blaga in storitev, ki so na voljo na spletu.
- (2) Spletne posredniške storitve so lahko bistvene za poslovni uspeh podjetij, ki prek njih dosežejo potrošnike. **Da bi izkoristili vse prednosti gospodarstva platform, je torej pomembno, da lahko podjetja zaupajo platformam, s katerimi imajo poslovne odnose. To je pomembno predvsem zato, ker** [...] vse večji delež posredovanja poslov prek spletnih posredniških storitev, ki ga spodbujajo tudi močni na podatkih temelječi posredni mrežni učinki, povzroča vse večjo odvisnost takih poslovnih uporabnikov, zlasti mikro, malih in srednjih podjetij, od teh storitev pri doseganju potrošnikov. Glede na to naraščajočo odvisnost imajo ponudniki teh storitev pogosto večjo pogajalsko moč, ki jim omogoča, da enostransko ravna na način, ki je lahko nepravičen in lahko škodi pravnim interesom njihovih poslovnih uporabnikov, posredno pa tudi potrošnikov v Uniji.

- (3) Podobno so lahko splošni spletni iskalniki tudi pomemben vir internetnega prometa za podjetja, ki potrošnikom nudijo blago ali storitve prek spletišč, zato lahko znatno vplivajo na poslovni uspeh takih uporabnikov s poslovnim spletiščem, ki prek spleta nudijo svoje blago ali storitve na notranjem trgu. V zvezi s tem razvrstitev spletišč s strani ponudnikov spletnih iskalnikov, vključno s spletišči, prek katerih uporabniki s poslovnim spletiščem nudijo svoje blago in storitve potrošnikom, pomembno vpliva na izbiro potrošnikov in poslovni uspeh teh uporabnikov s poslovnim spletiščem. Tudi če ponudniki spletnih iskalnikov niso v pogodbenem razmerju z uporabniki s poslovnim spletiščem, lahko enostransko ravna na način, ki je lahko nepravičen in lahko škodi pravnim interesom uporabnikov s poslovnim spletiščem, posredno pa tudi potrošnikov v Uniji.
- (4) Odvisnost poslovnih uporabnikov od spletnih posredniških storitev povzroča tudi razmere, v katerih imajo poslovni uporabniki pogosto omejene možnosti, da posežejo po učinkovitih pravnih sredstvih, kadar je spor posledica enostranskih dejanj ponudnikov teh storitev. V veliko primerih ti ponudniki nimajo vzpostavljenih dostopnih in učinkovitih internih sistemov za obravnavo pritožb. Obstoječi alternativni mehanizmi za izvensodno reševanje sporov so lahko prav tako iz več razlogov neučinkoviti, tudi zaradi pomanjkanja specializiranih mediatorjev in strahu poslovnih uporabnikov pred povračilnimi ukrepi.

- (5) Spletne posredniške storitve in spletni iskalniki, pa tudi [...] posli, ki jih omogočajo te storitve, imajo čezmejni potencial in so zlasti pomembni za pravilno delovanje notranjega trga Unije v današnjem gospodarstvu. Potencialno nepošteno in škodljive trgovinske prakse nekaterih ponudnikov teh storitev [...] **ob pomanjkanju učinkovitih mehanizmov pravnih sredstev** ovirajo polno uresničitev tega potenciala in negativno vplivajo na pravilno delovanje notranjega trga. [...]
- (5a)** Na ravni Unije bi bilo treba določiti [...] usmerjen sklop obveznih pravil **o preglednosti**, da se zagotovi pravično, predvidljivo, trajnostno in zaupanja vredno spletno poslovno okolje na notranjem trgu [...]. [...] **Zlasti [...] bi bilo treba** poslovnim uporabnikom spletnih posredniških storitev zagotoviti ustrezno preglednost ter učinkovite možnosti pravnih sredstev po vsej Uniji, **da bi olajšali čezmejno poslovanje znotraj Unije in tako izboljšali pravilno delovanje notranjega trga ter se odzvali na morebiten pojav razdrobljenosti na specifičnih področjih, ki jih zajemajo določbe te uredbe. Komisija bi morala v okviru postopka pregleda, predvidenega v tej uredbi, ob uporabi postopnega pristopa oceniti delovanje teh pravil ter ugotoviti, ali je potrebna dodatna ureditev.**

- (6) [...] Navedena pravila bi morala zagotoviti tudi ustrezno preglednost v zvezi z razvrstitvijo uporabnikov s poslovnim spletiščem v rezultatih iskanja spletnih iskalnikov. Hkrati bi morala navedena pravila zaščititi pomemben inovacijski potencial širšega gospodarstva spletnih platform. **Treba je pojasniti, da ta uredba ne bi smela vplivati na nacionalno civilno pravo, zlasti pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, sklenitvi, učinkih ali prenehanju pogodbe, če so pravila nacionalnega civilnega prava skladna s pravom Unije in kolikor zadevni vidiki niso zajeti v določbah te uredbe. Države članice bi morale imeti možnost, da uporabijo nacionalne zakone, ki prepovedujejo ali sankcionirajo enostransko ravnanje ali nepošteno poslovne prakse.**

- (7) Ker imajo spletne posredniške storitve običajno svetovno razsežnost, bi se morala ta uredba uporabljati za ponudnike spletnih posredniških storitev ne glede na to, ali imajo sedež v državi članici ali zunaj Unije, če sta izpolnjena dva kumulativna pogoja. Prvič, poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem bi morali imeti sedež v Uniji. Drugič, poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem bi morali z zagotavljanjem navedenih storitev svoje blago ali storitve potrošnikom, ki se nahajajo v Uniji, nuditi najmanj pri delu posla. Taki potrošniki bi se morali nahajati v Uniji, ni pa jim treba v Uniji imeti prebivališča niti državljanstva katere koli države članice. Zato se ta uredba ne bi smela uporabljati, kadar poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem nimajo sedeža v Uniji ali kadar imajo v Uniji sedež, vendar uporabljajo spletne posredniške storitve ali spletne iskalnike za nudenje blaga ali storitev izključno potrošnikom, ki se nahajajo zunaj Unije ali osebam, ki niso potrošniki. **Poleg tega bi se morala ta uredba uporabljati ne glede na to, katero pravo se sicer uporablja za pogodbo.**
- (8) V raznovrstnih poslovnih razmerjih med podjetji in potrošniki prek spleta posredujejo ponudniki, ki zagotavljajo storitve različnih oblik, ki v bistvu temeljijo na istem poslovnem modelu oblikovanja okolja. Da se zajamejo ustrezne storitve, bi morale biti spletne posredniške storitve opredeljene natančno in tehnološko nevtrarno. Zlasti bi morale zajemati storitve informacijske družbe, za katere je značilno, da si prizadevajo olajšati začetek neposrednih poslov med poslovnimi uporabniki in potrošniki, ne glede na to, ali so posli nato sklenjeni prek spleta, na spletnem portalu konkretnega ponudnika spletnih posredniških storitev ali poslovnega uporabnika, [...] niso sklenjeni prek spleta **ali pa sploh niso sklenjeni.** Poleg tega bi se morale storitve zagotavljati na podlagi pogodbenih razmerij med ponudniki in poslovnimi uporabniki, **ki potrošnikom nudijo blago ali storitve** [...]. Za tako pogodbeno razmerje bi se moralo šteti, da obstaja, kadar obe zadevni strani izrazita namero, da se nedvoumno zavežeta **na trajnem nosilcu podatkov,** ne da bi bilo dogovor nujno izraziti pisno.

- (9) Primeri spletnih posredniških storitev, ki jih zajema ta uredba, bi morali zato vključevati spletne tržnice za e-trgovanje, vključno s sodelovalnimi, na katerih so dejavni poslovni uporabniki, spletne storitve aplikacij programske opreme, **kot so trgovine z aplikacijami**, in spletne storitve družbenih medijev, **ne glede na tehnologijo, ki se uporablja za zagotavljanje takih storitev. V tem smislu bi se lahko spletne posredniške storitve zagotavljale tudi z uporabo tehnologije glasovnega upravljanja. Prav tako ne bi smelo biti pomembno, ali navedeni posli vključujejo kakršno koli denarno plačilo ali da se del poslov ne sklene prek spleta.** Vendar se ta uredba ne bi smela uporabljati za **spletne posredniške storitve „peer-to-peer“ brez vključenosti poslovnih uporabnikov, spletne posredniške storitve, ki potekajo izključno med podjetji in niso na voljo potrošnikom,** spletna orodja, ki služijo oglaševanju, [...] **in** spletne oglaševalske izmenjave, ki se ne zagotavljajo z namenom lajšanja začetka neposrednih poslov in ki ne vključujejo pogodbenega razmerja s potrošniki. **Iz istega razloga ta uredba ne zajema storitev programske opreme za optimizacijo spletnih strani za iskalnike in storitev, ki zadevajo programsko opremo za blokiranje oglasov. Prav tako ne zajema tehnoloških spletnih posredniških storitev, ki povezujejo strojno opremo in aplikacije, saj te niso neposredno povezane z zagotavljanjem blaga ali storitev.** Ta uredba se tudi ne bi smela uporabljati za spletne plačilne storitve, ker same po sebi ne izpolnjujejo zahtev, ki se uporabljajo, ampak so same po sebi pomožne pri poslu za dobavo blaga in storitev zadevnim potrošnikom.
- (10) V skladu z ustrezno sodno prakso Sodišča Evropske unije in glede na dejstvo, da je bil odvisen položaj poslovnih uporabnikov ugotovljen pretežno v zvezi s spletnimi posredniškimi storitvami, ki služijo kot vstopna točka do potrošnikov kot fizičnih oseb, je treba koncept potrošnika, ki se uporablja za razmejitev področja uporabe te uredbe, razumeti kot nanašajoč se zgolj na fizične osebe, kadar ravna zunaj okvira svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti.

- (11) Zaradi doslednosti bi morala biti opredelitev spletnega iskalnika v tej uredbi usklajena z opredelitvijo, ki se uporablja v Direktivi (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta⁵.
- (12) Da se po potrebi učinkovito zaščitijo poslovni uporabniki, bi se morala ta uredba uporabljati, kadar [...] pogoje uporabe storitev pogodbenega razmerja, ne glede na njihovo poimenovanje ali obliko [...] **enostransko določi ponudnik spletnih posredniških storitev** [...]. Ali so bili pogoji uporabe storitev **enostransko določeni** [...], bi bilo treba [...] **oceniti** na podlagi splošne ocene, pri čemer samo po sebi ni odločilno, da so bile morda individualno dogovorjene nekatere določbe.
- (13) Da se zagotovi, da splošni pogoji pogodbenega razmerja poslovnim uporabnikom omogočajo določitev komercialnih pogojev za uporabo spletnih posredniških storitev, njihovo prenehanje in začasno onemogočitev, ter da se doseže predvidljivost v zvezi z njihovim poslovnim razmerjem, bi morali biti navedeni pogoji zapisani v **preprostem in razumljivem** [...] jeziku [...]. Za pogoje uporabe storitev se ne bi smelo šteti, da so zapisani v **preprostem in razumljivem** [...] jeziku, kadar so ohlapni, nespecifični ali pomembnih poslovnih vprašanj ne opisujejo podrobno ter zato poslovnim uporabnikom ne omogočajo razumne stopnje predvidljivosti glede najpomembnejših vidikov pogodbenega razmerja.

⁵ Direktiva (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (UL L 194, 19.7.2016, str. 1).

- (14) Zagotavljanje preglednosti v splošnih pogojih je lahko bistveno za spodbujanje trajnostnih poslovnih razmerij in preprečevanje nepoštenega vedenja v škodo poslovnih uporabnikov. Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali zato tudi zagotoviti, da so pogoji uporabe storitev zlahka dostopni v vseh fazah pogodbenega razmerja, tudi za potencialne poslovne uporabnike v predpogodbeni fazi, ter da se poslovne uporabnike o kakršnih koli spremembah navedenih pogojev obvesti **prek trajnega nosilca podatkov** v določenem roku za obveščanje, ki je glede na konkretne okoliščine razumen in sorazmeren, in sicer najmanj 15 dni. Navedeno obvestilo se ne bi smelo uporabljati, kadar in v kolikor se mu je zadevni poslovni uporabnik nedvoumno odpovedal ali kadar in v kolikor potreba po izvedbi spremembe brez spoštovanja roka za obveščanje izhaja iz pravne obveznosti ponudnika storitev na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava. **Vendar pa predlagane redakcijske prilagoditve ne bi smele biti zajete s pojmom „sprememba“, če ne spreminjajo vsebine ali pomena pogojev uporabe storitev. Zahteva glede obveščanja o predlaganih spremembah prek trajnega nosilca podatkov, na primer prek elektronske pošte ali drugih komunikacijskih sistemov, ki med drugim omogočajo prejemanje in shranjevanje vseh vrst sporočil, bi morala poslovnim uporabnikom omogočiti poznejšo učinkovito preučitev zadevnih sprememb.**

- (15) Da se zaščitijo poslovni uporabniki, [...] neskladni pogoji uporabe storitev [...] za zadevnega poslovnega uporabnika [...] ne **bi smeli biti** zavezujoči, in sicer z učinkom *ex tunc* [...]. Vendar bi morale [...] **to** zadevati le konkretne določbe pogojev uporabe storitev, ki niso skladne. Če so ostale določbe **veljavne in izvršljive v skladu z nacionalnim pravom in** jih je mogoče ločiti od neskladnih določb, bi morale ostati veljavne in izvršljive. [...] **Primerno je pojasniti, da se ponudnik spletnih posredniških storitev ne bi smel opirati na neskladne pogoje uporabe storitev ali njihove določbe oziroma da ne bi smel na njihovi podlagi vlagati zahtevkov. To ne bi smelo vplivati na morebiten dodaten pregled vsebine pogojev uporabe storitev v skladu z nacionalnim pravom.**

- (16) Ponudnik spletnih posredniških storitev ima lahko legitimne razloge za odločitev, da določenemu poslovnemu uporabniku začasno onemogoči [...] zagotavljanje svojih storitev [...], tudi tako, da s seznama odstrani posamezno blago ali storitve določenega poslovnega uporabnika ali odstrani rezultate iskanja. Toda glede na to, da lahko take odločitve pomembno vplivajo na interese zadevnih poslovnih uporabnikov, bi morale biti **posredovane, preden ali tedaj ko začasna onemogočitev začne učinkovati [...], skupaj z obrazložitvijo razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov**. Obrazložitev razlogov bi morala poslovnim uporabnikom omogočiti, da presodijo, ali obstaja podlaga za vložitev pritožbe, s čimer se izboljšajo možnosti za poslovne uporabnike, da po potrebi posežejo po učinkovitih pravnih sredstvih, **tudi z namenom ponovnega začetka uporabe začasno onemogočenega blaga ali storitev**. [...] ⁶. Obrazložitev razlogov bi morala vsebovati [...] razloge za odločitev, ki temeljijo na razlogih, ki jih je ponudnik predhodno določil v pogojih uporabe storitev, in se sorazmerno sklicevati na ustrezne posebne okoliščine, ki so botrovale navedeni odločitvi.

4 [...]

(16a) Popolna ukinitve spletnih posredniških storitev in s tem povezan izbris podatkov, predloženih za uporabo ali zbranih z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev, pomeni izgubo bistvenih informacij, kar bi lahko imelo znatne posledice za poslovne uporabnike in bi lahko tudi zmanjšalo njihovo zmožnost ustreznega uveljavljanja drugih pravic, ki jim jih zagotavlja ta uredba. Zato bi moral ponudnik spletnih posredniških storitev zadevnemu poslovnemu uporabniku predložiti obrazložitev razlogov na trajnem nosilcu podatkov vsaj 30 dni pred začetkom učinkovanja popolne ukinitve njegovih spletnih posredniških storitev. Vendar pa se ta rok za obveščanje ne bi smel uporabljati v primerih, ko mora ponudnik spletnih posredniških storitev določenemu poslovnemu uporabniku v celoti ukiniti zagotavljanje spletnih posredniških storitev zaradi regulativne obveznosti. Prav tako se 30-dnevni rok za obveščanje ne bi smel uporabljati, kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev sklicuje na pravice do ukinitve po nacionalnem pravu in v skladu s pravom Unije, ki dopuščajo takojšnje ukinitve, če ob upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera in interesov obeh strank ni mogoče razumno pričakovati nadaljevanja pogodbenega razmerja do dogovorjenega zaključka ali do izteka roka za obveščanje. Da se zagotovi sorazmernost, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev, če je to ustrezno in tehnično izvedljivo, uvesti le delno začasno onemogočitev ali ukinitve svojih storitev, na primer tako, da s seznama odstranijo zgolj določeno blago ali storitve poslovnega uporabnika. Začasna onemogočitev in ukinitve v celoti predstavljata najstrožji ukrep.

- (17) Razvrstitev blaga in storitev s strani ponudnikov spletnih posredniških storitev pomembno učinkuje na izbiro potrošnikov in zato tudi na poslovni uspeh poslovnih uporabnikov, ki navedeno blago in storitve nudijo potrošnikom. **Razvrstitev se nanaša na relativno izpostavljenost ponudb poslovnih uporabnikov ali na pomen, ki se pripiše rezultatom iskanja, kot jih predstavijo, organizirajo ali sporočijo ponudniki spletnih posredniških storitev oziroma ponudniki spletnih iskalnikov in so rezultat uporabe algoritmičnega zaporedenja, mehanizmov za vrednotenje, vizualnega poudarjanja ali drugih instrumentov za poudarjanje oziroma kombinacije teh orodij.** Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali zato predhodno opisati glavne parametre za razvrščanje, da se izboljša predvidljivost za poslovne uporabnike in se jim omogoči boljše razumevanje delovanja mehanizma razvrščanja ter primerjanje praks različnih ponudnikov glede razvrščanja. Koncept glavnega parametra bi bilo treba razumeti kot nanašajoč se vsa splošna merila, postopke, posebne kazalnike, vključene v algoritem, ali druge mehanizme prilagoditve ali retrogradacije, ki se uporabljajo v povezavi z razvrstitvijo.

(17a) Opis glavnih parametrov, ki določajo razvrstitev, bi moral prav tako vključevati razlago vseh možnosti poslovnih uporabnikov, da za plačilo dejavno vplivajo na razvrstitev, ter relativne učinke tega vpliva. Plačilo bi se v tem smislu lahko nanašalo na plačila, katerih glavni ali izključni namen je izboljšati razvrstitev, pa tudi na posredno plačilo v obliki raznovrstnih dodatnih obveznosti, ki jih sprejme poslovni uporabnik in bi v praksi lahko imele isti učinek, kot je uporaba dodatnih funkcij ali pomožnih storitev. Vsebina opisa, vključno s številom in vrsto glavnih parametrov, se lahko zato močno razlikuje glede na zadevno konkretno spletno posredniško storitev ali spletni iskalnik, vendar [...] bi morala poslovnim uporabnikom zagotavljati ustrezno razumevanje, kako mehanizem razvrščanja upošteva značilnosti dejanskega blaga ali storitev, ki jih nudi poslovni uporabnik, in njihove relevantnosti za potrošnike konkretnih spletnih posredniških storitev. Kazalniki, ki se uporabljajo za merjenje kakovosti blaga ali storitev poslovnih uporabnikov, uporaba urejevalnikov in njihova zmožnost vplivanja na razvrstitev zadevnega blaga ali storitev, obseg vpliva plačila na razvrstitev, pa tudi elementi, ki niso ali so le postransko povezani s samim proizvodom ali storitvijo, kot so funkcije za predstavitev spletne ponudbe, bi lahko bili primeri glavnih parametrov, ki bi lahko – če so v preprostem in razumljivem jeziku vključeni v splošni opis mehanizma razvrščanja – poslovnim uporabnikom pomagali pridobiti zahtevano ustrezno razumevanje njegovega delovanje.

- (18) Razvrstitev spletišč s strani s strani ponudnikov spletnih iskalnikov, zlasti tistih spletišč, prek katerih podjetja potrošnikom nudijo blago in storitve, na podoben način pomembno vpliva na izbiro potrošnikov in poslovni uspeh uporabnikov s poslovnim spletiščem. Ponudniki spletnih iskalnikov bi zato morali predložiti opis glavnih parametrov za razvrščanje vseh indeksiranih spletišč, tudi spletišč uporabnikov s poslovnim spletiščem in drugih spletišč, **in relativni pomen teh glavnih parametrov glede na druge parametre**. Poleg značilnosti blaga in storitev ter njihovega pomena za potrošnike bi moral ta opis v primeru spletnih iskalnikov uporabnikom s poslovnim spletiščem omogočati tudi, da pridobijo ustrezno razumevanje o tem, ali se upoštevajo določene značilnosti zasnove uporabljenega spletišča, kot je optimizacija za prikazovanje na mobilnih telekomunikacijskih napravah, ter kako in v kolikšni meri se upoštevajo, **vključevati pa bi moral tudi razlago vseh možnosti poslovnih uporabnikov, da za plačilo dejavno vplivajo na razvrstitev, ter relativnih učinkov tega vpliva**. Če ni pogodbenega razmerja med ponudniki spletnih iskalnikov in uporabniki s poslovnim spletiščem, bi moral biti navedeni opis na voljo javnosti na očitnem in zlahka dostopnem mestu na ustreznem spletnem iskalniku. **Deli spletišč, kjer se morajo uporabniki prijaviti ali registrirati, se v tem smislu ne bi smeli šteti za zlahka in javno dostopne**. Da se uporabnikom s poslovnim spletiščem zagotovi predvidljivost, bi se moral opis tudi redno posodabljati in vključiti možnost, da bi bile kakršne koli spremembe glavnih parametrov zlahka ugotovljive.

(18a) Od ponudnikov spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov na podlagi te uredbe ne bi smeli zahtevati, da razkrijejo podrobno delovanje svojih mehanizmov razvrščanja, vključno z algoritmi. Prav tako ne bi smela biti ovirana njihova zmožnost ukrepanja proti zlonamernemu prirejanju razvrščanja, ki ga izvajajo tretje strani, tudi v interesu potrošnikov. Te interese bi bilo treba zaščititi s splošnim opisom glavnih parametrov razvrščanja, ki bi poslovnim uporabnikom in uporabnikom s poslovnim spletiščem zagotovil ustrezno razumevanje delovanja razvrščanja v okviru uporabe konkretnih spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov. Za zagotovitev, da se doseže cilj te uredbe, upoštevanje poslovnih interesov ponudnikov spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov zato nikoli ne bi smelo privedi do zavrnitve razkritja glavnih parametrov, ki določajo razvrstitev. V tem smislu [...] bi moral dani opis temeljiti najmanj na dejanskih podatkih o relevantnosti uporabljenih parametrov razvrščanja. Kadar se glavni parametri ali informacije o njihovem relativnem pomenu štejejo za poslovno skrivnost, bi se morala uporabljati točka (b) člena 1(2) Direktive (EU) 2016/943.

- (19) Kadar sam ponudnik spletnih posredniških storitev nudi določeno blago ali storitve potrošnikom prek lastnih spletnih posredniških storitev ali to počne prek poslovnega uporabnika, ki ga nadzira, lahko navedeni ponudnik neposredno konkurira drugim poslovnim uporabnikom svojih spletnih posredniških storitev, ki jih ponudnik ne nadzira. Zlasti v takih položajih je pomembno, da ponudnik spletnih posredniških storitev deluje pregledno in zagotovi opis kakršne koli diferencirane obravnave s pravnimi, komercialnimi ali tehničnimi sredstvi, ki bi jo lahko dal v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih nudi sam, v primerjavi s tistimi, ki jih nudijo poslovni uporabniki. Da se zagotovi sorazmernost, bi se morala ta obveznost uporabljati na ravni vseh posredniških storitev namesto na ravni posameznega blaga ali storitev, ki se nudijo prek navedenih storitev.
- (20) Možnost dostopanja do podatkov in njihove uporabe, vključno z osebniimi podatki, lahko omogoči pomembno ustvarjanje vrednosti v gospodarstvu spletnih platform, **tako na splošno kot tudi za zadevne poslovne uporabnike in spletne posredniške storitve.** Zato je pomembno, da ponudniki spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom zagotavljajo jasen opis obsega, narave in pogojev dostopa do določenih kategorij podatkov ter njihove uporabe. Opis bi moral biti sorazmeren in bi se lahko nanašal na splošne pogoje dostopa namesto izčrpnega navajanja dejanskih podatkov ali kategorij podatkov, da bi poslovni uporabniki lahko razumeli, ali lahko uporabijo podatke za izboljšanje ustvarjanja vrednosti, vključno z morebitno nadaljnjo uporabo podatkovnih storitev tretjih strani. **Taki ukrepi glede preglednosti bi lahko prispevali k povečani izmenjavi podatkov ter kot ključen vir inovacij in rasti pripomogli k uresničevanju ciljev oblikovanja skupnega evropskega podatkovnega prostora.** Obdelava osebnih podatkov bi morala biti v skladu **s pravili Unije o varstvu podatkov, zlasti** z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta⁷.

⁷ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (Besedilo velja za EGP) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

- (21) Ponudniki spletnih posredniških storitev lahko v določenih primerih v pogojih uporabe storitev omejijo možnost poslovnih uporabnikov, da nudijo blago ali storitve potrošnikom pod ugodnejšimi pogoji na druge načine, kot prek navedenih spletnih posredniških storitev. V navedenih primerih bi morali zadevni ponudniki za to navesti razloge, zlasti s sklicevanjem na glavne gospodarske, poslovne ali pravne razloge za omejitve. Vendar se ne bi smelo razumeti, da obveznost glede preglednosti vpliva na presojo zakonitosti takih omejitev na podlagi drugih aktov prava Unije ali prava držav članic v skladu s pravom Unije, vključno na področjih konkurence in nepoštenih poslovnih praks, ter uporabo takih zakonov.
- (22) Da bi poslovnim uporabnikom, tudi tistim, katerih uporaba ustreznih spletnih posredniških storitev je bila začasno onemogočena ali ukinjena, omogočili dostop do takojšnjih, primernih in učinkovitih možnosti pravnih sredstev, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev zagotavljati interni sistem za obravnavo pritožb. Namen internega sistema za obravnavo pritožb bi moral biti zagotoviti, da pomemben delež pritožb ponudnik spletnih posredniških storitev in zadevni poslovni uporabnik lahko rešita dvostransko. Z zagotavljanjem, da ponudniki spletnih posredniških storitev objavljajo informacije o delovanju in uspešnosti svojega internega sistema za obravnavo pritožb, bi poleg tega poslovni uporabniki lažje razumeli, katere vrste težav lahko nastanejo v okviru zagotavljanja različnih spletnih posredniških storitev in kakšne so možnosti hitrega in uspešnega reševanja spora.

(23) Namen zahtev iz te uredbe glede internih sistemov za obravnavo pritožb je omogočiti ponudnikom spletnih posredniških storitev razumno mero prožnosti pri ravnanju s temi sistemi in obravnavi posameznih pritožb, da se čim bolj zmanjša kakršno koli upravno breme. Interni sistemi za obravnavo pritožb bi morali ponudnikom spletnih posredniških storitev poleg tega omogočati, da po potrebi sorazmerno obravnavajo vsakršno uporabo v slabi veri, s katero bi določeni poslovni uporabniki navedene sisteme lahko želeli izkoristiti. [...] Glede na stroške vzpostavitve in delovanja takih sistemov je iz navedenih obveznosti primerno izvzeti vse ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v skladu z ustreznimi določbami Priporočila Komisije 2003/361/ES⁸. **Pravila za konsolidacijo iz navedenega priporočila zagotavljajo, da je preprečeno vsakršno izogibanje. Ta izjema ne bi smela vplivati na pravico takšnih podjetij, da prostovoljno vzpostavijo interni sistem za obravnavo pritožb, ki izpolnjuje merila iz te uredbe.**

⁸ [...]

(24) Mediacija je lahko za ponudnike spletnih posredniških storitev in njihove poslovne uporabnike način za reševanje sporov na zadovoljiv način, ne da bi morali seči po sodnih postopkih, ki so lahko dolgotrajni in dragi. Zato bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev olajševati mediacijo, in sicer zlasti z določitvijo **najmanj dveh javnih ali zasebnih mediatorjev, s katerimi so pripravljeni sodelovati. S tem, da je treba določiti minimalno število mediatorjev, naj bi zaščitili njihovo nevtralnost.** Mediatorji, ki svoje storitve zagotavljajo s kraja zunaj Unije, bi morali biti določeni le, kadar je zagotovljeno, da uporaba navedenih storitev zadevnih poslovnih uporabnikov na noben način ne prikrajša za kakršno koli pravno varstvo, ki se jim nudi na podlagi prava Unije ali prava držav članic, vključno z zahtevami iz te uredbe in veljavno zakonodajo glede varstva osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti. Da bi bili dostopni in pravični ter čim bolj hitri, učinkoviti in uspešni, bi morali navedeni mediatorji izpolnjevati nekatera opredeljena merila. **Kljub temu bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev in njihovi poslovni uporabniki imeti možnost, da v primeru spora skupaj določijo katerega koli mediatorja po lastni izbiri. V skladu z Direktivo 2008/52/ES bi morala mediacija, predvidena v tej uredbi, potekati prostovoljno, tako da stranke same vodijo postopek, ki ga lahko kadar koli začnejo in zaključijo. Čeprav je mediacija prostovoljna, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev v dobri veri preučiti prošnje za sodelovanje pri mediaciji, predvideni v tej uredbi.**

- (25) Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali ob upoštevanju vseh ustreznih elementov konkretnega primera nositi razumen delež skupnih stroškov mediacije. V ta namen bi moral mediator predlagati delež, ki je razumen v posameznem primeru. [...] **Glede na stroške in upravno breme, povezane z nujno določitvijo mediatorjev v pogojih uporabe storitev, je iz navedene obveznosti primerno izvzeti vse ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v skladu z ustreznimi določbami Priporočila Komisije 2003/361/ES. Pravila za konsolidacijo iz navedenega priporočila zagotavljajo, da je preprečeno vsakršno izogibanje. Vseeno pa to ne bi smelo vplivati na pravico takšnih podjetij, da v svojih pogojih uporabe storitev določijo mediatorje, ki izpolnjujejo merila iz te uredbe.**
- (26) Da se z mediacijo v Uniji olajša reševanje sporov v zvezi z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev, bi morala Komisija spodbujati vzpostavitev specializiranih mediacijskih organizacij, ki jih trenutno primanjkuje. Vključenost mediatorjev s specializiranim znanjem o spletnih posredniških storitvah in spletnih iskalnikih ter posebnih sektorjev industrije, v katerih se navedene storitve zagotavljajo, bi morala okrepiti zaupanje obeh strani v postopek mediacije in povečati verjetnost, da bo postopek privedel do hitrega, pravičnega in zadovoljivega rezultata.

(27) Različni dejavniki, kot so omejena finančna sredstva, strah pred povračilnimi ukrepi in določbe o izključni izbiri prava ter pristojnega sodišča v pogojih uporabe storitev, lahko omejijo učinkovitost obstoječih možnosti pravnih sredstev, zlasti kadar se od poslovnih uporabnikov in uporabnikov s poslovnim spletiščem zahteva, da delujejo samostojno in razkrijejo svojo identiteto. Da se zagotovi učinkovita uporaba te uredbe, bi morala biti organizacijam, združenjem, ki zastopajo poslovne uporabnike ali uporabnike s poslovnim spletiščem, ter določenim javnim organom, vzpostavljenim v državah članicah, dana možnost, da **v skladu z nacionalnim pravom, vključno z nacionalnimi postopkovnimi zahtevami,** začnejo postopke pred nacionalnimi sodišči. Namen teh postopkov pred nacionalnimi sodišči bi moral biti, da se prenehajo ali prepovejo kršitve pravil iz te uredbe ter prepreči prihodnja škoda, ki bi lahko ogrozila vzdržna poslovna razmerja v gospodarstvu spletnih platform. Da se zagotovi, da take organizacije ali združenja navedeno pravico izvajajo učinkovito in primerno, bi morali izpolnjevati določena merila. **Zlasti morajo biti pravilno ustanovljeni v skladu s pravom države članice, biti neprofitni in si trajnostno prizadevati za izpolnjevanje svojih ciljev. S temi zahtevami naj bi preprečili vsakršno *ad hoc* ustanavljanje organizacij ali združenj za namene določenega postopka oziroma določenih postopkov ali za ustvarjanje dobička. Poleg tega naj bi s tem, da se v celoti in javno razkrijejo informacije o sestavi, strukturi upravljanja in financah, preprečili vsakršen neupravičen vpliv katere koli tretje strani, ki zagotavlja financiranje. Da ne bi prihajalo do navzkrižja interesov, organizacije ali združenja, ki zastopajo poslovne uporabnike ali uporabnike s poslovnim spletiščem, ne bi smeli sprejemati finančnih sredstev od ponudnikov spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov.** Glede na poseben status ustreznih javnih organov v državah članicah, v katerih so bili vzpostavljeni, bi se moralo zahtevati le, da jim je v skladu z ustreznimi pravili nacionalnega prava izrecno naloženo, da začnejo take postopke v kolektivnem interesu zadevnih strank ali v splošnem interesu, ne da bi obstajala potreba po uporabi navedenih meril za take javne organe.

(27a) Države članice bi morale Komisiji sporočiti, katere organizacije, združenja in javni organi bi morali biti po njihovem mnenju upravičeni, da začnejo postopke v skladu z določbami te uredbe. Pri tem bi morale države članice posebej navesti, v skladu s katerimi ustreznimi nacionalnimi določbami so bili organizacija, združenje in javni organ ustanovljeni, po potrebi pa navesti tudi ustrezen javni register, v katerem sta organizacija ali združenje registrirana. Ta dodatna možnost imenovanja s strani držav članic bi morala omogočiti določeno raven pravne varnosti in predvidljivosti, na katero se lahko zanesejo poslovni uporabniki in uporabniki s poslovnim spletiščem. Obenem je cilj tudi skrajšati sodne postopke in izboljšati njihovo učinkovitost, kar se v tem kontekstu zdi ustrezno. Komisija bi morala zagotoviti objavo seznama teh organizacij, združenj in javnih organov v *Uradnem listu Evropske unije*, pri čemer bi moral ta seznam šteti za ovrgljiv dokaz pravne sposobnosti organizacije, združenja ali javnega organa, ki začneja postopek. Če obstajajo kakšni koli pomisleki glede imenovanja, bi jih morala država članica, ki je imenovala organizacijo, združenje ali javni organ, preučiti. Organizacije, združenja in javni organi, ki jih država članica ne imenuje, bi morali imeti možnost, da začnejo postopke pred nacionalnimi sodišči, pri čemer je treba najprej preučiti njihovo pravno sposobnost v skladu z merili iz te uredbe. Taki postopki ne bi smeli v nobenem primeru vplivati na pravice poslovnih uporabnikov in uporabnikov s poslovnim spletiščem, da individualno začnejo sodne postopke.

(27b) V državah članicah že obstajajo različni sistemi izvrševanja, zato ne bi smele biti obvezane, da ustanovijo nove nacionalne izvršne organe. Države članice bi morale imeti možnost, da obstoječe organe, vključno s sodišči, pooblastijo za izvrševanje te uredbe. Ta uredba od držav članic ne bi smela zahtevati, da zagotovijo izvrševanje *ex officio* ali nalagajo kazni.

- (28) Kodeksi ravnanja, ki jih pripravijo zadevni ponudniki storitev ali organizacije ali združenja, ki jih zastopajo, lahko prispevajo k ustrezni uporabi te uredbe in bi jih bilo zato treba spodbujati. Pri pripravi takih kodeksov ravnanja bi bilo treba ob posvetovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi upoštevati posebne značilnosti zadevnih sektorjev ter posebne značilnosti mikro, malih in srednjih podjetij. **Taki kodeksi ravnanja bi zato morali biti napisani na objektivni in nediskriminatorni način, da bi se izognili nepotrebnim vstopnim oviram.**
- (29) Komisija bi morala to uredbo redno ocenjevati, zlasti da se ugotovi potreba po spremembah glede na ustrezni tehnološki ali poslovni razvoj. **Za širok pregled nad takim razvojem bi bilo treba pri ocenjevanju upoštevati izkušnje držav članic in zadevnih zainteresiranih strani.**
- (30) V skladu s cilji Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov⁹, bi bilo treba pri zagotavljanju informacij, ki se zahtevajo na podlagi te uredbe, v največji možni meri upoštevati potrebe invalidov.
- (31) Ker cilja te uredbe, in sicer **urejanja posebnih vidikov preglednosti in pravnega varstva,** **da se** zagotovi pravično, predvidljivo, trajnostno in zaupanja vredno spletno poslovno okolje na notranjem trgu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

⁹ Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov (UNCRPD), dostopna na: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

(32) [...]

(33) Ta uredba si prizadeva za polno spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter spodbujanje uveljavljanja svobode gospodarske pobude iz členov 47 in 16 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. **Namen** [...] **te** uredbe **je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga z** [...] določiti **vijo** [...] pravil, s katerimi se poslovnim uporabnikom spletnih posredniških storitev in uporabnikom s poslovnim spletiščem v zvezi s spletnimi iskalniki zagotovijo ustrezna preglednost in učinkovite možnosti pravnih sredstev.
2. Ta uredba se uporablja za spletne posredniške storitve in spletne iskalnike, ki se zagotavljajo ali se njihovo zagotavljanje nudi poslovnim uporabnikom oziroma uporabnikom s poslovnim spletiščem, ki imajo svoj sedež ali prebivališče v Uniji in ki prek spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov nudijo blago ali storitve potrošnikom, ki se nahajajo v Uniji, ne glede na sedež ali prebivališče ponudnikov navedenih storitev **in ne glede na to, katero pravo se sicer uporablja**.

- 3. Ta uredba ne posega v nacionalna pravila, ki v skladu s pravom Unije prepovedujejo ali sankcionirajo enostransko ravnanje ali nepoštene poslovne prakse. Ta uredba ne vpliva na nacionalno civilno pravo, zlasti pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, sklenitvi, učinkih ali prenehanju pogodbe, če so pravila nacionalnega civilnega prava skladna s pravom Unije in kolikor zadevni vidiki niso zajeti v določbah te uredbe.**
- 4. Ta uredba ne posega v pravo Unije, ki se uporablja na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, konkurence, varstva podatkov, varovanja poslovnih skrivnosti, varstva potrošnikov, elektronskega poslovanja in finančnih storitev.**

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „poslovni uporabnik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki prek spletnih posredniških storitev potrošnikom nudi blago ali storitve v okviru svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (2) „spletne posredniške storitve“ pomeni storitve, ki izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (a) so storitve informacijske družbe v smislu člena 1(1)(b) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰;

¹⁰ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

- (b) poslovnim uporabnikom omogočajo nudenje blaga ali storitev potrošnikom z namenom lažjega začetka neposrednih poslov med navedenimi poslovnimi uporabniki in potrošniki, ne glede na to, kje se navedeni posli nato sklenejo;
- (c) poslovnim uporabnikom se zagotavljajo na podlagi pogodbenih razmerij med [...] ponudnikom navedenih storitev in [...] poslovnimi uporabniki, **ki nudijo blago ali storitve potrošnikom** [...];
- (3) „ponudnik spletnih posredniških storitev“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki zagotavlja ali nudi zagotavljanje spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom;
- (4) „potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki deluje zunaj okvira svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (5) „spletni iskalnik“ pomeni digitalno storitev, ki uporabnikom omogoča iskanje po načeloma vseh spletiščih ali spletiščih v določenem jeziku na podlagi poizvedbe na katero koli temo v obliki ključne besede, fraze ali drugega vnosa, ponudi pa [...] **rezultate v katerem koli formatu** z informacijami o zahtevani vsebini;
- (6) „ponudnik spletnega iskalnika“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki potrošnikom zagotavlja ali nudi zagotavljanje spletnih iskalnikov;
- (7) „uporabnik s poslovnim spletiščem“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki uporablja [...] **spletni vmesnik, torej katero koli programsko opremo, vključno s spletiščem ali njegovim delom in aplikacijami, tudi mobilnimi**, za nudenje blaga ali storitev potrošnikom v okviru svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;

- (8) „razvrstitev“ pomeni relativno izpostavljenost, namenjeno blagu ali storitvam, ki [...] se ponujajo prek spletnih posredniških storitev, oziroma [...] **pomen, ki se pripiše [...]** **rezultatom iskanja**, ki jih ponudijo spletni iskalniki, kot jih predstavijo, organizirajo ali sporočijo [...] ponudniki spletnih posredniških storitev oziroma ponudniki spletnih iskalnikov, ne glede na tehnična sredstva, ki se uporabijo za tako predstavitev, organizacijo ali sporočilo;
- (9) „nadzor“ pomeni lastništvo podjetja ali sposobnost odločilnega vpliva nanj v smislu člena 3(2) Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004¹¹;
- (10) „pogoji uporabe storitev“ pomeni vse pogoje [...] **ali specifikacije**, ne glede na njihovo ime ali obliko, ki urejajo pogodbeno razmerje med ponudnikom spletnih posredniških storitev in njegovimi poslovnimi uporabniki ter ki jih enostransko določi ponudnik spletnih posredniških storitev;
- (11) „mediacija“ pomeni vsak strukturiran postopek, kot je opredeljen v členu 3(a) Direktive (EU) 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah;**
- (12) „trajni nosilec podatkov“ pomeni vsak instrument, ki poslovnim uporabnikom omogoča, da njim osebno namenjene informacije shranijo tako, da so dostopne za poznejšo uporabo za obdobje, ustrezno glede na namen informacij, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij.**

¹¹ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uredba ES o združitvah) (UL L 24, 29.1.2004, str. 1).

Člen 3

Predvidljivost [...] pogojev uporabe storitev

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev zagotovijo, da za njihove pogoje uporabe storitev velja naslednje:
 - (a) zapisani so v **preprostem in razumljivem** [...] jeziku;
 - (b) zlahka so na voljo poslovnim uporabnikom v vseh fazah njihovega poslovnega odnosa s ponudnikom spletnih posredniških storitev, tudi pred sklenitvijo pogodbe;
 - (c) določajo [...] razloge za odločitve o začasni onemogočitvi ali ukinitvi, v celoti ali delno, zagotavljanja spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom.

2. [...]

[...] Ponudniki spletnih posredniških storitev zadevne poslovne uporabnike **prek trajnega nosilca podatkov** [...] obvestijo o vseh [...] **predlaganih** spremembah pogojev uporabe storitev.

Te [...] **predlagane** spremembe se ne uveljavijo pred iztekom roka za obveščanje, ki je razumen in sorazmeren naravi ter obsegu nameravanih sprememb in njihovim posledicam za zadevnega poslovnega uporabnika. Ta rok za obveščanje je najmanj 15 dni od datuma, ko ponudnik spletnih posredniških storitev o [...] **predlaganih** spremembah obvesti zadevne poslovne uporabnike.

Zadevni poslovni uporabnik se lahko s pisno izjavo ali jasno pritrditvijo **kadar koli po obvestitvi** odreče roku za obveščanje iz drugega pododstavka.

3. [...] **Pogoji uporabe storitev ali specifične določbe teh pogojev, ki ne izpolnjujejo zahtev iz odstavka 1, ter spremembe pogojev uporabe storitev, ki jih ponudnik spletnih posredniških storitev uvede v nasprotju z določbami iz odstavka 2, za zadevnega poslovnega uporabnika niso zavezujoči.**
4. [...] **K**adar za ponudnika spletnih posredniških storitev velja [...] **regulativna** obveznost, po kateri mora spremeniti svoje pogoje uporabe storitev na način, ki mu ne dopušča upoštevati roka za obveščanje iz drugega pododstavka odstavka [...] **2, se ta rok za obveščanje ne uporablja.**

Člen 4

Začasna onemogočitev in ukinitve

[...] [...]

[...] [...]

- 1. Kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev odloči za začasno onemogočitev zagotavljanja spletnih posredniških storitev določenemu poslovnemu uporabniku v zvezi s posameznim blagom ali storitvijo, ki jo nudi ta poslovni uporabnik, zadevnemu poslovnemu uporabniku, preden ali tedaj ko začasna onemogočitev začne učinkovati, predloži obrazložitev razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov.**
- 2. Kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev odloči za popolno ukinitve zagotavljanja spletnih posredniških storitev določenemu poslovnemu uporabniku, temu poslovnemu uporabniku vsaj 30 dni pred začetkom učinkovanja ukinitve predloži obrazložitev razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov.**
- 3. Rok za obveščanje iz odstavka 2 se ne uporablja, kadar:**

 - (a) za ponudnika spletnih posredniških storitev velja regulativna obveznost, po kateri mora v celoti ukiniti zagotavljanje spletnih posredniških storitev določenemu poslovnemu uporabniku na način, ki mu ne dopušča upoštevati roka za obveščanje, ali**
 - (b) ponudnik uveljavlja pravico do ukinitve zaradi nujnega razloga na podlagi nacionalnega prava, ki je v skladu s pravom Unije.**

Ponudnik spletnih posredniških storitev zadevnemu poslovnemu uporabniku brez nepotrebnega odlašanja na trajnem nosilcu podatkov predloži obrazložitev razlogov za tako odločitev.

- 4. Obrazložitev razlogov iz odstavkov 1 in 2 vsebuje sklicevanje na konkretna dejstva ali okoliščine, ki so botrovali odločitvi ponudnika spletnih posredniških storitev, in sklicevanje na razloge, ki se uporabljajo za navedeno odločitev iz člena 3(1)(c).**

Člen 5

Razvrstitev

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogojih uporabe storitev določijo glavne parametre za razvrščanje in [...] relativni pomen navedenih glavnih parametrov glede na druge parametre.

[...]
2. Ponudniki spletnih iskalnikov za uporabnike s poslovnim spletiščem določijo glavne parametre za razvrščanje **in relativni pomen teh glavnih parametrov glede na druge parametre** [...], tako da na svojih spletnih iskalnikih zagotovijo zlahka in javno dostopen opis v **preprostem in razumljivem** [...] jeziku. Navedeni opis redno posodabljaajo.
- 2a. **Kadar glavni parametri vključujejo možnost, da poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem vplivajo na razvrstitev z neposrednim ali posrednim plačilom zadevnemu ponudniku, slednji pripravi tudi opis navedenih možnosti in učinkov takega plačila na razvrstitev v skladu z zahtevami iz odstavkov 1 in 2.**

3. Opisi iz odstavkov 1. [...] 2. **in 2a** poslovnim uporabnikom ali uporabnikom s poslovnim spletiščem omogočajo, da lahko ustrezno ugotovijo, ali mehanizem razvrščanja upošteva naslednje, in če, kako in v kolikšni meri:
- (a) značilnosti blaga in storitev, ki se nudijo potrošnikom prek spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov;
 - (b) relevantnost navedenih značilnosti za navedene potrošnike;
 - (c) kar zadeva spletne iskalnike, značilnosti zasnove spletišča, ki ga uporabljajo uporabniki s poslovnim spletiščem.
4. [...]

Člen 6

Diferencirana obravnava

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogoje uporabe storitev vključijo opis kakršne koli diferencirane obravnave, ki jo nudijo ali lahko nudijo v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih z navedenimi spletnimi posredniškimi storitvami potrošnikom nudi sam ponudnik ali kateri koli poslovni uporabniki, ki jih navedeni ponudnik nadzira, na eni strani in v zvezi z drugimi poslovnimi uporabniki, na drugi strani.
2. Opis iz odstavka 1 zajema [...] **zlasti**, kadar je ustrezno, vsako diferencirano obravnavo s posebnimi ukrepi ali ravnanjem ponudnika spletnih posredniških storitev v zvezi z naslednjim:

- (a) dostopom, ki ga lahko imajo ponudnik ali poslovni uporabniki, ki jih navedeni ponudnik nadzira, do katerih koli osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki ali potrošniki zagotavljajo za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev;
- (b) razvrstitvijo;
- (c) katerim koli neposrednim ali posrednim plačilom za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev;

dostopom do storitev, [...] pogoji [...] njihove uporabe **ali vsakim neposrednim ali posrednim plačilom za uporabo** storitev, ki so neposredno povezane z zadevnimi spletnimi posredniškimi storitvami ali so jim pomožne.

Člen 7

Dostop do podatkov

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogoje uporabe storitev vključijo opis tehničnega in pogodbenega dostopa, ali njegovo odsotnost, ki ga imajo poslovni uporabniki do katerih koli osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki ali potrošniki dajo na voljo za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev.
2. Z opisom iz odstavka 1 ponudniki spletnih posredniških storitev poslovne uporabnike ustrezno obveščajo [...] **zlasti** o naslednjem:
 - (a) ali ima ponudnik spletnih posredniških storitev dostop do osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki ali potrošniki dajo na voljo za uporabo navedenih storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev, in če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji **ter ali se ti podatki zagotavljajo tretjim stranem**;

- (b) ali ima poslovni uporabnik dostop do osebnih ali drugih podatkov ali do obojih, ki jih da na voljo navedeni poslovni uporabnik v povezavi s svojo uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev navedenemu poslovnemu uporabniku ter potrošnikom njegovega blaga ali storitev, in če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji;
- (c) ali ima poslovni uporabnik poleg točke (b) dostop do osebnih ali drugih podatkov ali obojih, vključno v agregirani obliki, ki so bili dani na voljo ali so nastali z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev vsem poslovnim uporabnikom in njihovim potrošnikom, ter če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji.

Člen 8

Omejitve ponudbe drugačnih pogojev na druge načine

1. Kadar pri zagotavljanju storitev ponudniki spletnih posredniških storitev **v skladu z nacionalnim pravom** omejijo možnost poslovnih uporabnikov, da nudijo isto blago in storitve potrošnikom pod drugačnimi pogoji na druge načine kot z navedenimi storitvami, razloge za navedeno omejitev vključijo v pogoje uporabe storitev in poskrbijo, da so zlahka dostopni javnosti. V razlogih se navedejo glavna gospodarska, komercialna ali pravna vprašanja glede teh omejitev.
2. Obveznost iz odstavka 1 ne vpliva na prepovedi ali omejitve v zvezi z uvedbo takih omejitev, ki izhajajo iz uporabe drugih pravil Unije ali nacionalnih pravil, ki so v skladu s pravom Unije in ki veljajo za spletne posredniške storitve.

Člen 9

Interni sistem za obravnavo pritožb

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev zagotovijo interni sistem za obravnavo pritožb poslovnih uporabnikov.

Navedeni interni sistem za obravnavo pritožb je poslovnim uporabnikom zlahka dostopen. Omogoča jim vložitev pritožb neposredno pri zadevnem ponudniku glede katere koli od naslednjih težav:

- (a) domnevno neizpolnjevanje katerih koli pravnih obveznosti iz te uredbe, ki [...] vpliva na pritožnika, s strani navedenega ponudnika;
 - (b) tehnične težave, ki se neposredno nanašajo na zagotavljanje spletnih posredniških storitev in [...] vplivajo na pritožnika [...];
 - (c) sprejeti ukrepi navedenega ponudnika ali njegovo ravnanje, ki se neposredno nanašajo na zagotavljanje spletnih posredniških storitev in [...] vplivajo na pritožnika [...].
2. Ponudniki spletnih posredniških storitev v okviru svojega internega sistema za obravnavo pritožb:
 - (a) ustrezno upoštevajo vložene pritožbe in zagotavljajo nadaljnje ukrepanje, ki bi bilo lahko potrebno za ustrezno reševanje izpostavljenе težave, na način, ki je sorazmeren pomenu in zapletenosti navedene težave;
 - (b) pritožbe obravnavajo hitro in učinkovito ob upoštevanju pomena in zapletenosti izpostavljenе težave;
 - (c) pritožniku individualizirano ter v **preprostem in razumljivem** [...] jeziku sporočijo rezultat internega postopka obravnave pritožbe.

3. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogojih uporabe storitev [...] **zagotovijo** vse ustrezne informacije v zvezi z dostopom do njihovega internega sistema za obravnavo pritožb in njegovim delovanjem.
4. Ponudniki spletnih posredniških storitev letno pripravijo informacije o delovanju in učinkovitosti svojega internega sistema za obravnavo pritožb ter poskrbijo, da so zlahka dostopne javnosti.

Navedene informacije vključujejo skupno število vloženih pritožb, [...] **glavne vrste** [...] pritožb [...] **in povprečen** čas, potreben za obravnavo pritožb [...].

5. Določbe iz tega člena se ne uporabljajo za ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v smislu člena 2(2) Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES¹².

¹² Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

Člen 10
Mediacija

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v svojih pogojih uporabe storitev navedejo [...] **dva** ali več mediatorjev, s katerimi so pripravljeni sodelovati, da bi poskusili doseči dogovor s poslovnimi uporabniki o alternativnem reševanju sporov med ponudnikom in poslovnim uporabnikom, ki nastanejo v zvezi z zagotavljanjem zadevnih spletnih posredniških storitev, vključno s pritožbami, ki jih ni bilo mogoče rešiti s pomočjo internega sistema za obravnavo pritožb iz člena 9.

Ponudniki spletnih posredniških storitev lahko mediatorje, ki zagotavljajo storitve mediacije s kraja zunaj Unije, določijo zgolj, če se zagotovi, da zadevni poslovni uporabniki zaradi zagotavljanja navedenih storitev s strani mediatorjev zunaj Unije niso dejansko prikrajšani za koriščenje katerih koli pravnih zaščitnih ukrepov iz prava Unije ali držav članic.

- 1a. V primeru spora imajo ponudniki spletnih posredniških storitev in njihovi poslovni uporabniki možnost, da skupaj določijo katerega koli mediatorja po lastni izbiri, ki ni naveden v pogojih uporabe storitev zadevnega ponudnika spletnih posredniških storitev.**
2. Mediatorji iz odstavka 1 izpolnjujejo naslednje pogoje:
 - (a) so nepristranski ter neodvisni **od ponudnika spletnih posredniških storitev in zadevnega poslovnega uporabnika;**
 - (b) njihove storitve mediacije so cenovno dostopne za [...] poslovnega uporabnika zadevnih spletnih posredniških storitev;

- (c) sposobni so zagotavljati storitve mediacije v jeziku pogojev uporabe storitev, ki urejajo pogodbeno razmerje med ponudnikom spletnih posredniških storitev in zadevnim poslovnim uporabnikom;
 - (d) zlahka so dosegljivi bodisi fizično v kraju sedeža ali prebivališča poslovnega uporabnika bodisi na daljavo z uporabo komunikacijskih tehnologij;
 - (e) storitve mediacije lahko zagotavljajo brez nepotrebnega odlašanja;
 - (f) zadostno razumejo splošne poslovne odnose, zaradi česar lahko učinkovito prispevajo k poskusu reševanja sporov.
3. Ponudniki spletnih posredniških storitev **in poslovni uporabniki** pri vsakem poskusu doseganja dogovora z mediacijo katerega koli mediatorja, ki so ga določili v skladu z odstavkom 1, ravnajo v dobri veri z namenom, da dosežejo dogovor o rešitvi spora.
4. Ponudniki spletnih posredniških storitev v vsakem posameznem primeru nosijo razumen delež skupnih stroškov mediacije. Razumni delež skupnih stroškov se določi na podlagi predloga mediatorja ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin konkretne zadeve, zlasti veljavnosti trditev strank v sporu, ravnanja strank ter velikosti in medsebojnega razmerja finančne moči obeh strank. [...]
5. Vsakršen poskus z mediacijo doseči dogovor o reševanju spora v skladu s tem členom ne vpliva na pravice ponudnikov spletnih posredniških storitev in zadevnih poslovnih uporabnikov, da kadar koli med postopkom mediacije ali po njem začnejo sodne postopke.

5a. Obveznost iz odstavka 1 se ne uporablja za ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v smislu člena 2(2) Priloge k Priporočilu 2003/361/ES.

Člen 11

Specializirani mediatorji

Komisija spodbuja ponudnike spletnih posredniških storitev in organizacije ter združenja, ki jih zastopajo, da individualno ali skupaj vzpostavijo eno ali več organizacij, ki zagotavljajo storitve mediacije, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 10(2), da bi ob upoštevanju zlasti čezmejnosti spletnih posredniških storitev konkretno olajševali alternativno reševanje sporov s poslovnimi uporabniki, ki nastanejo v zvezi z zagotavljanjem navedenih storitev.

Člen 12

Sodni postopki, ki jih začnejo reprezentativne organizacije ali združenja in javni organi

1. Organizacije in združenja, ki imajo pravni interes pri zastopanju poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem, ter javni organi, vzpostavljeni v državah članicah [...], imajo pravico ukrepati pred **pristojnimi** nacionalnimi sodišči v Uniji v skladu s pravnimi pravili države članice, v kateri je postopek začel, da preprečijo ali prepovejo katero koli neskladnost ponudnikov spletnih posredniških storitev ali ponudnikov spletnih iskalnikov z ustreznimi zahtevami iz te uredbe.

2. Organizacije ali združenja imajo pravico iz odstavka 1 le, kadar [...] izpolnjujejo vse naslednje zahteve:

- (a) so pravilno ustanovljeni v skladu s pravom države članice;
- (b) **trajnostno** si prizadevajo za cilje, ki so v kolektivnem interesu skupine poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem;
- (c) so neprofitni [...];
- (d) **nobena tretja stran, ki zagotavlja financiranje, nima neupravičenega vpliva na njihovo odločanje, od ponudnikov spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov pa ne sprejemajo finančnih sredstev.**

Zato organizacije ali združenja v celoti in javno razkrijejo informacije o sestavi, strukturi upravljanja in financah.

2a. V državah članicah, v katerih so bili vzpostavljeni [...] javni organi, imajo ti javni organi pravico iz odstavka 1, kadar jim je naložena obramba kolektivnih interesov poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem ali zagotavljanje skladnosti z zahtevami iz te uredbe v skladu z nacionalnim pravom zadevne države članice.

2b. Države članice lahko imenujejo:

- (a) **organizacije ali združenja, na njihovo zahtevo, s sedežem v tej državi članici, ki izpolnjujejo vsaj zahteve iz odstavka 2,**

- (b) javne organe, vzpostavljene v tej državi članici, ki izpolnjujejo zahteve iz odstavka 2a,

ki imajo pravico iz odstavka 1, ter njihovo ime in namen sporočijo Komisiji.

- 2c. Komisija pripravi seznam organizacij, združenj in javnih organov v skladu z odstavkom 2b ter navede njihov namen. Ta seznam se objavi v Uradnem listu Evropske unije; spremembe tega seznama se nemudoma objavijo, posodobljeni seznam pa se objavi vsakih šest mesecev.
- 2d. Sodišča sprejmejo ta seznam kot dokaz pravne sposobnosti organizacije, združenja ali javnega organa, brez poseganja v pravico do preučitve, ali namen tožnika upravičuje vložitev tožbe v posameznem primeru.
- 2e. Če ima država članica ali Komisija pomisleke glede tega, ali organizacija ali združenje izpolnjuje merila iz odstavka 2, oziroma glede tega, ali javni organ izpolnjuje merila iz odstavka 2a, država članica, ki je to organizacijo, združenje ali javni organ imenovala, pomisleke preuči in po potrebi prekliče imenovanje, če eno ali več meril ni izpolnjenih.
3. Pravica iz odstavka 1 ne posega v pravice poslovnih uporabnikov in uporabnikov s poslovnim spletiščem, da v skladu s pravnimi pravili države članice, v kateri se postopek začne, pri pristojnih nacionalnih sodiščih [...] začnejo kateri koli postopek, ki temelji na individualnih pravicah in katerega namen je preprečiti [...] kakršno koli neskladnost ponudnikov spletnih posredniških storitev ali ponudnikov spletnih iskalnikov z ustreznimi zahtevami iz te uredbe.

Člen 12a

Izvrševanje

Države članice določijo pravila glede kazni, ki se uporabijo za kršitve določb te uredbe, in zagotovijo njihovo izvajanje. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 13

Kodeksi ravnanja

1. Komisija spodbuja ponudnike spletnih posredniških storitev ter organizacije in združenja, ki jih zastopajo, da ob upoštevanju posebnih značilnosti različnih sektorjev, v katerih se spletne posredniške storitve zagotavljajo, ter posebnih značilnosti mikro, malih in srednjih podjetij pripravijo kodekse ravnanja, **katerih** namen je prispevati k pravilni uporabi te uredbe.
2. Komisija spodbuja ponudnike spletnih iskalnikov ter organizacije in združenja, ki jih zastopajo, k pripravi kodeksov ravnanja, **katerih izrecen** namen je prispevati k pravilni uporabi člena 5 [...].

Člen 14

Pregled

1. Do [datum: tri leta po datumu začetka veljavnosti] in nato vsaka tri leta Komisija oceni to uredbo in o tem poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.
2. Prva ocena te uredbe se opravi zlasti z namenom ocene skladnosti z obveznostmi iz členov 5, 6, 7 in 8 ter njihovega učinka na gospodarstvo spletnih platform in morebitno potrebo po dodatnih pravilih, tudi v zvezi z izvrševanjem, da se zagotovi pravično, predvidljivo, trajnostno in zaupanja vredno spletno poslovno okolje na notranjem trgu.
3. Države članice zagotovijo vse ustrezne informacije, ki **so jim na voljo in** jih Komisija potrebuje za pripravo poročila iz odstavka 1.
4. Komisija pri oceni te uredbe **med drugim** upošteva mnenja in poročila, ki ji jih predstavi skupina strokovnjakov za opazovalnico gospodarstva spletnih platform, ustanovljena v skladu s Sklepom Komisije C(2018) 2393. **Komisija zagotovi, da se pri pripravi ocenjevalnega poročila ustrezno upoštevajo mnenja držav članic in zadevnih zainteresiranih strani.** Prav tako se upoštevata vsebina in delovanje vseh kodeksov ravnanja iz člena 13, kadar je ustrezno.

Člen 15

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporablja se od [datum: [...]] **dvanajst** mesecev po dnevu objave].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament

Predsednik

Za Svet

Predsednik
